

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Збірник тез доповідей

III науково-практичної конференції

**ВОДА В ХАРЧОВІЙ
ПРОМИСЛОВОСТІ**

Третя науково-практична конференція з міжнародною участю «Вода в харчовій промисловості»: Збірник матеріалів Третньої науково-практичної конференції. – Одеса: ОНАХТ, 2012. – 192 с.

У збірнику матеріалів конференції представлені результати наукових досліджень у сфері водопідготовки, використання води на підприємствах харчової галузі, оцінки її якості та вірогідного впливу на організм людини.

Матеріали призначені для фахівців харчової галузі та водного господарства, наукових, інженерно-технічних працівників, аспірантів, магістрантів, студентів.

Рекомендовано до видавництва Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.03.2012 р., протокол № 8.

За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, члена-кореспондента Національної академії аграрних наук України, д-ра техн. наук, професора Єгорова Б.В.

Редакційна колегія:

Голова	д-р. техн. наук, професор Єгоров Б.В.
Зам. голови	д-р. техн. наук, професор Капрельянц Л.В. д-р. мед. наук, професор Стрікаленко Т.В. д-р. техн. наук, доцент Коваленко О.О.

Шановні учасники конференції!

Щиро радий зустрічі з Вами на конференції «Вода в харчовій промисловості», що проводиться в нашій Академії вже втретє!

Цей рік ювілейний для нас – Академія відзначає 110-у річницю своєї плідної праці, спрямованої на підготовку кваліфікованих фахівців для харчової промисловості, для створення продовольчої безпеки країни і кожного з її жителів. І саме в цьому році Організація Об'єднаних Націй визнала, що проблема «Вода і продовольча безпека», яку ми маємо опрацьовувати під час роботи конференції, є настільки значною, що вона визнана провідною у всіх заходах, які проводить світова спільнота у Всесвітній день води – 22 березня та протягом 2012 року.

Сьогодні ставить проблеми водопостачання, поліпшення якості води та зменшення забруднення джерел водопостачання – у комплексі з очевидними для всіх змінами клімату і виснаженням ресурсів планети – серед найважливіших викликів, що потребують безвідкладного рішення для забезпечення продовольчої безпеки та сталого розвитку людства. Наша конференція також має сприяти рішенню цих завдань, адже вона дає можливість спілкування, обміну досвідом та ідеями, справді відкриває нові шляхи вирішення такої цікавої, важливої та актуальної проблеми як пошук оптимальних шляхів забезпечення населення якісною водою, якісними продуктами харчування, приготовленими лише на такій воді, та якісними перспективами створення продовольчої безпеки країни в цілому.

Для того, щоб долучитися до здійснення таких високих цілей, необхідно безперервно готувати кваліфіковані кадри, які здатні стати лідерами у вирішенні цих болючих питань вже сьогодні та на перспективу. В роботах учасників конференції (а це, думаю, одні з кращих науковців та виробників харчової та водної галузей нашої країни), є досить цікаві пропозиції та висвітлення нових шляхів рішення проблем регіону та країни. Отже, вони також можуть стати своєрідним посібником для студентів та випускників нашої академії, сприяти покращенню кваліфікації фахівців нашої галузі. Тому, що продовольча безпека нашої країни, світу в цілому і кожного з нас, неможлива без води.

Бажаю всім учасникам конференції плідної роботи, генерації нових ідей та пошуку шляхів їх рішення!

Голова оргкомітету,
Ректор Одеської національної академії харчових технологій
Член-кореспондент Національної академії аграрних наук України
Доктор технічних наук, професор

Б.В. Єгоров

СЕКЦІЯ 1

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВОДИ
ЯК ЧИННИКОМ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І
СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ**

СТАН ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОГО ВИРОБНИЦТВА ПИТНОЇ ВОДИ В УКРАЇНІ

Крицька Є.М., начальник відділу із стандартизації

ДП «Укрметртестстандарт», м. Київ

Вода – основа життя. Це аксіома, і тому не потребує ніякого подальшого доказу.

Необхідність води для живих організмів – теж аксіома. А тому наявність не тільки води, як такої, а саме наявність якісної питної води для сучасної людини – одне з основних найболючіших питань цивілізації сьогодні.

Вода є найбільш поширеною речовиною у світі і, разом з тим, вона чи ненайзабрудненіша річовина у світі (через, переважно, техногенну діяльність людини). Саме тому в розвинених країнах світу відводиться важливе місце охороні водоймищ та очищенню води для потреб людини, а бутильована питна вода є широко вживаним харчовим продуктом.

Як ж ситуація з цього приводу у нас, в Україні? Бутильована питна вода і в нашій країні досить широко представлена у торгівельній мережі, вона зручна у застосуванні і так необхідна для нормальної і активної життєдіяльності, незалежно від віку споживачів.

На жаль, не всі державні органи, що теоретично зацікавлені у високій якості бутильованої питної води, відносять її до категорії «харчові продукти», але це окрема тема для обговорення.

Державні санітарні правила і норми «Гігієнічні вимоги щодо води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-17-10) набули чинності у 2010 році. Проте, деякі з вимог, що наведені у цьому документі, будуть введені для обов'язкового виконання поступово, в два етапи:

- перший – набирає чинності з 01.01.2015 р. Він встановлює обов'язкове виконання низки нормативів щодо санітарно-хімічних показників безпеки та якості питної води, а саме - вмісту нафтопродуктів та поверхнево-активних речовин; деяких неорганічних (Co, Ni, Se, Cr) та органічних компонентів води (бензапірену, дибромхлорметану, пестицидів);

- другий – набирає чинності з 01.01.2020 р.. На цьому етапі встановлюються обов'язкові нормативи щодо санітарно-хімічних показників безпеки та якості питної води, а саме - вмісту фенолу та хлорфенолів; вмісту низки неорганічних (Be, B, Sr, цианідів) та органічних компонентів (бензолу, органічних галогенвмісних сполук), а також інтегрального показника якості води – загального органічного вуглецю.

Вимоги чинних Державних санітарних норм і правил 2.2.4-17-10 наближені до вимог передових країн світу щодо нормування показників безпеки та якості води, призначеної для споживання людиною.

До затвердження ДСанПіНу 2.2.4-171-10, в Україні діяв ГОСТ 2874 «Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством», який морально застарів, проте встановлював та вимагав виконання більш жорстких і досконалих вимог до води питного призначення.

Державний стандарт на воду питну в Україні відсутній – про відміну ГОСТ-у 2874 зазначено у Наказі, яким введено у дію ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Державний стандарт на воду питну бутильовану в Україні також не існує. А тому виробники розробляють Технічні умови (ТУ) на даний вид продукції і випускають її у відповідності з вимогами, що передбачені в ТУ.

Всі ТУ, а їх близько 550, що були погоджені в установленному порядку з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я - з Міністерством охорони здоров'я України, після запровадження в дію ДСанПіН 2.2.4-171-10 переглядаються з метою приведення вимог щодо якості води у відповідність до вимог та норм, встановлених чинними санітарними нормативами.

Таким чином, показники якості води, що встановлюються ДСанПіН 2.2.4-171-10, мають бути передбачені і в чинних технічних умовах.

На сьогодні в Україні діють близько 50 ГОСТ-ів (міждержавних стандартів СНД) та понад 100 ДСТУ (державних стандартів України), що містять вимоги до методів контролю показників якості питної води.

Досягнення показників якості води питної бутильованої вимогам діючого нормативного документу - ДСанПіН 2.2.4-171-10 - забезпечується виробником: шляхом удосконалення технології виробництва і використання новітніх технологій очищення води.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВОДИ ЯК ЧИННИКОМ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

Єгоров Б.В., д.т.н., професор, ректор ПРОБЛЕМИ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЇ ЩОДО ЦІЛЕЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЮ ВОДОЮ ТА БЕЗПЕЧНИМ ПРОДОВОЛЬСТВОМ ЖИТЕЛІВ РЕГІОНУ І КРАЇНИ (*Одеська національна академія харчових технологій*)...5

Гурвич В.Б., д.мед.н., Курочкин В.Ю., к.геол.-мин.н. ГАРМОНІЗАЦІЯ ТРЕБОВАНИЙ К МИНЕРАЛЬНИМ ВОДАМ В СООТВЕТСТВИИ С МЕЖДУНАРОДНЫМИ И ЕВРОПЕЙСКИМИ СТАНДАРТАМИ (*Екатеринбургский медицинский научный центр профилактики и охраны здоров'я рабочих промпредприятий, г. Екатеринбург, Россия*).....6

Зайцева Л.С., директор ОСНОВНЫЕ НАРУШЕНИЯ И ОШИБКИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ПОДБОРЕ СХЕМ ВОДОПОДГОТОВКИ; ПУТИ ИХ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ (*ПОГ «Центр практической помощи пользователям природных ресурсов», г. Одесса; Одесская национальная академия пищевых технологий*).....7

Коваленко О.О., д.т.н., доцент, Ветров Д.І., аспірант ТЕХНОЛОГІЯ ВОДОПІДГОТОВКИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЧАЙНИХ НАПОЇВ: ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТА ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ (*Одеська національна академія харчових технологій*).....9

Крикун Л.А. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ В СОВРЕМЕННОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ УКРАИНЫ (*Одесская городская лаборатория Государственной ветеринарной и фитосанитарной службы Украины*).....11

Крицька Є.М., начальник відділу із стандартизації СТАН ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОГО ВИРОБНИЦТВА ПИТНОЇ ВОДИ В УКРАЇНІ (*ДП «Укрметртестстандарт», м. Київ*)..13

Ляпина А.В., к.х.н., доцент, Шалыгин А.В., ассистент ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ КОНТРОЛЯ И УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ВОДЫ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ (*Одесская национальная академия пищевых технологий*).....15

Малинка Е.В., к.х.н., доцент; Бойченко В.Д. СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ В ЕВРОПЕЙСКОМ И УКРАИНСКОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ (*Одесская национальная академия пищевых технологий*).....16

Махнюк О.¹, Мтибелишвили Г.², Крюкова С.³ СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ НА ПРОИЗВОДСТВЕ БУТИЛИРОВАННЫХ ВОД (*IDS Borjomi International*¹ Киев, ² Тбилиси, ³ Калуга).....17

Набока М.В., к.мед.н., ст.н.сотр. ВЛИЯНИЕ ФИЗИЧЕСКИХ СВОЙСТВ НА БЕЗОПАСНОСТЬ ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ: ПАРАДОКСЫ НОРМИРОВАНИЯ (*Научно-*

ДЛЯ ПОДАТОК

НТБ ОНАХТ

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
Третьої науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

ВОДА В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

29 – 30 березня 2012 року

Під ред. Б.В. Єгорова
Укладач Т.В. Стрікаленко

Підписано до друку 16.03.2012 р. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 7. Тираж 100 прим. Зам. № 67/К.

Надруковано з готового оригіналу
65011, м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 60
тел. (048) 777–59–21